

**Силабус навчальної дисципліни
«ОСНОВИ КУЛЬТУРИ І ТЕХНІКИ МОВЛЕННЯ
МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ»**

Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність: 013 Початкова освіта
Освітньо-професійна програма:
 Початкова освіта
Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)
Курс: 3
Семестр: 6

Факультет	Педагогічний
Кафедра	Теорії та методик початкової освіти
Викладач(-и)	<p>ПІБ: Мартіна Олеся Володимирівна Посада: доцент Науковий ступінь: кандидат філологічних наук Вчене звання: доцент Тел.: 0672752575 E-mail: martina@kpmu.edu.ua Робоче місце: 406 каб., навчальний корпус №6, педагогічний факультет, вул. Симона Петлюри 16 Профайл викладача: : http://kmd.kpmu.edu.ua/sklad-kafedry/martinaolesia-volodimirivna/ Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?user=p08GMpAAAAAJ&hl=ru&authuser=1 Web of Science ResearcherID : AAU-2089-2021</p>
Лінк на освітній контент дисципліни	<p>Посилання на дисципліну, розміщену в середовищі системи дистанційного навчання Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (MOODLE) https://moodle.kpmu.edu.ua/user/index.php?id=7901</p>
Статус дисципліни	Нормативна навчальна дисципліна (дисципліна професійної підготовки)
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС / години	3/90
Мова викладання	Українська
Форми навчання	Очна, заочна, дистанційна, змішана.
Політика дисципліни	<p>Академічна доброчесність. Студенти повинні самостійно виконувати навчальні завдання, посилаючись на джерела інформації в разі написання наукових досліджень, використання ідей, розробок, тверджень, відомостей. Зараховуються бали, набрані під час поточного опитування, самостійної роботи та бали підсумкового контролю. Студенти зобов'язані дотримуватися термінів виконання всіх видів робіт, передбачених курсом. Неприпустимо: користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (крім випадків, передбачених навчальним планом та методичними рекомендаціями викладача); списування та плагіат; несвочасне виконання завдання.</p> <p>Відвідування занять. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із керівником курсу.</p> <p>Креативна ініціатива здобувача вищої освіти.</p> <ul style="list-style-type: none"> - спиратися на інтереси студентів і одночасно формувати мотиви навчання, серед яких на першому місці – пізнавальні інтереси, професійні схильності; - залучати студентів у вирішення проблемних ситуацій, проблемне навчання, процес пошуку і вирішення науково-педагогічних і практичних завдань;

	<p>- використовувати такі методи навчання, як дидактичні ігри, дискусії, виявлення дефіциту інформації, співпереживання, проблемні ситуації тощо;</p> <p>- стимулювати групові форми роботи, взаємодію студентів у процесі навчання і в усіх формах практичної пізнавальної діяльності.</p>
Що будемо вивчати?	Предмет вивчення дисципліни: норми літературної мови, види спілкування, його принципи і правила, функціональні стилі мовлення, основи мистецтва слова.
Чому це треба вивчати?	Мета навчальної дисципліни полягає в поглибленні знань студентів про українську мову, формуванні вмінь та навичок вільного володіння її багатими виражальними засобами на всіх рівнях, а також в оволодінні комунікативними засобами літературної мови, в умінні будувати й удосконалювати тексти різних стилів в усному й писемному мовленні, вдосконалювати навички мовного етикету, що в результаті повинно сприяти формуванню грамотних спеціалістів з високим рівнем культури мовлення.
Яких результатів можна досягнути?	Здійснювати комунікацію, орієнтуючись на стилі мовленнєвого спілкування у процесі вирішення професійно-педагогічних задач; прогнозувати, проектувати та коригувати педагогічну комунікацію з іншими суб'єктами освітньо-виховного процесу початкової школи на засадах етики професійного спілкування, застосовуючи правила мовленнєвого етикету.
Як можна використати набуті знання та уміння?	<p>Фахові компетентності спеціальності (ФК).</p> <p>Філологічна компетентність. Здатність до застосування професійно профільованих лінгвістичних і літературознавчих знань, умінь та навичок, що становлять теоретичну основу початкового курсу мови навчання, мови вивчення, іноземної мови, літературного читання та їхніх окремих змістових ліній. Складниками філологічної компетентності є лінгвістична, мовленнєва, літературознавча.</p> <p>– Здатність до застосування професійно профільованих лінгвістичних і літературознавчих знань, умінь та навичок, що становлять теоретичну основу початкового курсу мови навчання, мови вивчення, іноземної мови, літературного читання та їхніх окремих змістових ліній.</p> <p>– Здатність до реалізації напрямів і змісту роботи з розвитку мовлення молодших школярів, до використання у практичній діяльності теоретичних знань і практичних навичок з мовленнєвого розвитку молодших школярів.</p> <p>– Здатність до впровадження основ риторики в початковій школі як науки про мисленнєво-мовну діяльність, спрямовану на переконання, вплив і досягнення цілей у процесі мовної комунікації; здатність до аналізу та продукування текстів різного типу відповідно до мети, спрямування й умов спілкування в майбутній професійній діяльності.</p> <p>– Здатність до вільного користування українською мовою як засобом спілкування, духовного збагачення і формування інтелектуальної культури для забезпечення належного рівня мовленнєвої компетентності, володіння вміннями і навичками комунікативно виправдано й доцільно користуватися мовними засобами у сприйнятті й створенні висловлювань у різних сферах, формах, видах, типах і жанрах мовлення.</p> <p>– Здатність до використання основ лінгвістичної комунікації, врахування особливостей сучасного спілкування крізь призму зіставлення культурних комунікацій.</p> <p>Варіативна. Здатність учителя працювати за будь-яким навчально-методичним комплексом, здатність обирати найефективніший навчально-методичний комплект для досягнення цілей і завдань навчання предмета/освітньої галузі в початковій школі, визначених Державним стандартом і навчальною програмою.</p> <p>Емоційна. Здатність педагога усвідомлювати та визнавати власні почуття, а також почуття інших суб'єктів освітнього середовища; здатність до самомотивації та керування власними емоціями у стосунках із вихованцями, колегами, батьками.</p> <p>Вербально-логічна. Здатність педагога володіти доцільними формами</p>

	<p>вербального професійного спілкування в колективі, сприймати, осмислювати й відтворювати зміст і основну думку усних і письмових висловлювань, коригувати власне й чуже мовлення; здатність опрацьовувати, групувати навчальну інформацію, адекватно усвідомлювати комунікативний сенс повідомлень, запам'ятовувати й у разі необхідності актуалізувати в пам'яті професійні знання, фактичні дані, навчальну інформацію.</p> <p>Соціально-комунікативна. Здатність учителя в будь-якій педагогічній ситуації орієнтуватися на всіх учасників освітнього середовища, приймати правильні рішення і, як наслідок, досягати поставленої мети навчання й виховання.</p> <p>Технічна. Здатність учителя забезпечити процесуальний бік педагогічного спілкування; володіння технікою педагогічного спілкування з суб'єктами освітнього середовища.</p> <p>Предметно-змістова. Володіння змістовим аспектом комунікації, термінологією, мовленнєвими конструкціями, що притаманні всім предметам, визначеним навчальним планом початкової школи та здатність до розв'язання певного кола питань у конкретній ситуації педагогічної діяльності вчителя початкових класів.</p>
Зміст дисципліни	<p>Тема 1. Культура мови як наука і як рівень сформованості літературної мови. Сучасна українська літературна мова. Мовні норми. Стильова диференціація сучасної української літературної мови.</p> <p>Тема 2. Професійна мовнокомунікативна компетенція. Мовна освіта. Мовне виховання. Мовленнєва поведінка. Основні комунікативні ознаки культури мовлення. Мовнокомунікативні уміння. Комунікативна компетенція. Мовна компетенція.</p> <p>Тема 3. Культура мовної поведінки та мовленнєвий етикет молодших школярів. Спілкування у стандартних етикетних ситуаціях. Формули етикету. Антиетикет у спілкуванні. Помилки у мовленні – порушення культури й етикету спілкування.</p> <p>Тема 4. Стилiстичні можливості слова. Лексика словесно-художнього забарвлення. Творчі можливості слова: омонімія, синонімія, антонімія. Пароніми. Стилiстичний аспект розмовної та просторічної лексики. Багатозначність слів як засіб увиразнення мови. Метафора.</p> <p>Тема 5. Виразність та засоби логіко-інтонаційної виразності мовлення. Виразність мовлення й структурно-інтонаційна організація тексту. Техніка виразного читання і мовлення. Основи техніки мовлення. Голос як основний інструмент учителя. Розвиток виразної звукової артикуляції мовлення (дикції) молодших школярів.</p> <p>Тема 6. Стилiстичне використання морфологічних засобів мови. Стилiстичні особливості категорій роду та числа іменників. Кличний відмінок іменників. Звертання, що складаються із кількох назв. Уживання деяких форм прикметників.</p> <p>Тема 7. Помилки у вживанні форми ступеня порівняння прикметників. Вживання зворотного та присвійного займенників. Сполучення числівника з іменником. Творення і вживання деяких форм дієслова.</p> <p>Тема 8. Стилiстичне використання синтаксичних засобів мови. Порядок слів у простому реченні. Узгодження підмета з присудком.</p> <p>Тема 9. Уживання однорідних членів речення. Паралельні синтаксичні конструкції. Складне речення. Види помилок у складному реченні.</p>
Методи навчання	Словесні, практичні, дистанційні.
Міждисциплінарні зв'язки	Навчальна дисципліна «Основи культури та техніки мовлення молодших школярів» продовжує лінгводидактичну підготовку майбутніх педагогів. Їй передують: «Українська мова за професійним спрямуванням», «Теоретичні основи початкового курсу української мови», «Методика навчання української мови та літературного читання в початковій школі», «Функціонально-семантичний аспект вивчення мови в початковій школі».
Інформаційне забезпечення з репозитарію та фонду КПНУ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Карпалюк В.С. Сучасна українська мова. Синтаксис : навчальний посібник. В.С. Карпалюк, О.В. Мартіна, Н.В. Третяк. Кам'янець-Подільський : ПП Буйницький Д.Г. 2011. 284с. 2. Карпалюк В.С. Українська мова. Лексикологія.

	<p>Фразеологія. Словотвір : навчальний посібник. В.С. Карпалюк, П.С. Каньоса, Н.В. Карпалюк. Кам'янець-Подільський : ПП Мошак М.І. 2010. 240с.</p> <p>3. Мартіна О.В. Культура мови. Культура мовлення / Навчальний посібник Кам'янець-Подільський : Видавець ПП Зволейко Д.Г., 2019. – 120 с.</p> <p>4. Мацько Л.І. Культура української фахової мови : навч. посіб. - Київ : ВЦ "Академія", 2007. - 360 с. - Альма-матер. - 978-966-580-230-3</p> <p>5. Пентиліук М.І., Маруніч І.І., Гайдаєнко І.В. Ділове спілкування та культура мовлення : навчальний посібник. - Київ : Центр учбової літератури, 2011. - 224 с.</p>
Обсяг дисципліни (години) та види занять	<p>Денна форма: лекції (18 год.), практичні заняття (18 год.), самостійна робота (54 год.).</p> <p>Заочна форма: лекції (4 год.), практичні заняття (10 год.), самостійна робота (104 год.).</p>
Поточний контроль	Аудиторна робота, модульна контрольна робота
Підсумковий контроль	Екзамен
Локація	Згідно з розкладом https://sites.google.com/kpnu.edu.ua/shedule-pf-kpnu/shedule-pf/pedshe?authuser=0